

Є. М. Цвелих

Лиса Гора

ЛИСА ГОРА – історична місцевість у Голосіївському районі Києва. Знаходиться на правому березі р. [Либідь](#), між Теличкою, Сапер. Слобідкою та Багрин. Горою. У міській зоні від 1923. Пл. 137 га, макс. вис. 157 м. Поділяється на Русалчин Яр (з озером), Відьмин Яр, Мертвец. Гай. Відома від часів Київ. Русі, тоді на ній проводили обряди язичники. У 16 ст. – володіння Києво-Печер. монастиря. 1872 на Л. Г. збудовано Лисогір. форт (інж. Е. Тотлебен), який був частиною Нової Печер. фортеці; 1897–1919 у ньому розташовувалися склади та в'язниця, у 1930-х рр. – військ. завод. 1941–43 на Л. Г. містилася нім. танк. база, у 1950-і рр. – 1977 – рад. військ. ракетна база, у 1980-х рр. – ретранслятор. 1982 закладено природ. парк ім. 1500-річчя Києва, 1994 – регіон. ландшафт. парк місц. значення «Л. Г.». Від 1995 – у складі Нац. природ. парку «Голосіївський» (див. [Голосіївський ліс](#)). Покрита дубово-граб. і осик. лісами, луками та лучними степами. Зростають занесені до Червоної книги України ковила волосиста, коручка морозникоподібна, лілія лісова, сон чорніючий, а також регіонально рідкісні касатик угорський, козелець пурпурний, тирлич жовтий, гвоздика перетинчаста. Нині на Л. Г. – місце зібрання язичників (є капище Перуна), сатанистів, толкіністів і представників ін. субкультур. У Києві Л. Г. називають ще 5 місць: в урочищі Горбачиха, Западинка, Старокиїв. Гора, Чортове Беремище, Юрковиця.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Природно-заповідний фонд м. Києва: Довід. 2001;
2. Лиса гора: Зб. краєзн. мат. 2008 (обидва – Київ).

Бібліографічний опис:

Лиса Гора / Є. М. Цвелих // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-54799>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).